

Taloussuunnitelman 2023–2026 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 23.5.2022

VD/5867/02.01.00.00/2022

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2023–2026 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Sakari Rokkanen	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Pirkko Letto	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Niilo Kärki	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Eve Rämö	Vihreä valtuustoryhmä
Funda Demiri	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Pirjo Luukkala	Keskustan valtuustoryhmä
Tiina Tuomela	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Nina Nummela	Liike Nyt valtuustoryhmä
Stefan Åstrand	Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Milad Dehghan	Valta kuuluu kansalle

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

“Rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyysedelläkävijä”. Näin kuuluu tuoreen strategiamme visio eli tulevaisuuden tahtotila kotikaupungistamme. Edelliseltä valtuustolta peritty vision sanapari “rohkea ja rento” näkyy kyllä vahvasti ohjelmissamme, mutta näkyvätkö nämä myös käytännön tekemisessämme? Olemmeko me rohkea ja rento kaupunki?

Valtuustomme vieraili toissa viikolla Tampereella, jossa on kiistatta ollut kovin tekemisen meininki kaikista Suomen kaupungeista. Ratikka, uudet asuinalueet, rantatunneli, Kansi-areena, Hollywood-kuvaustuotanto, uudet lentoyhteydet sekä tänä keväänä Tapparannan mestaruuden perään vielä jääkiekon mm-kisat. Tampereen visio muuten on “Tekemisen kaupunki”.

Toki me vantaalaisetkin olemme saaneet viime aikoina hyviä uutisia: Valmet on varmistanut tulonsa Tikkurilaan, Okmetic tekee jätti-investoinnin Vantaalle sekä meidän on juuri palkittu nousevana innovatiivisena kaupunkina. Toisaalta olemme saaneet myös huonoja uutisia viimeksi tänään, kun Fazer on ilmoittanut suunnittelevansa makeistehtaan siirtoa Lahteen.

Venäjän järjetön ja järkyttävä hyökkäys Ukrainaan lopetti lennot Aasiaan Venäjän yli ja ajoi juuri pandemiasta palautuvan tärkeimmän työpaikka-alueemme lentokentän vaikeuksiin. Työttömyytemme on edelleen toiseksi korkein suurista kaupungeista, kun ennen koronaa se oli toiseksi matalin.

Arvoisa puheenjohtaja,

käymme tänään lähetekeskustelua tulevien vuosien talousarvioista. Sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle, kaupungin tehtävät tulevat keskittymään sivistykseen, elinvoimaan ja kaupunkiympäristöön. Kokoomuksen valtuustoryhmä toivoo, että rohkeus ja rentous näkyvät vahvasti ensi vuoden talousarviossa ja kaikessa kaupungin toiminnassa.

Laadukas koulutus ja kasvatus on mahdollisuuksien tasa-arvon kulmakivi ja parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Olemme linjanneet strategiassamme, että vantaalaisten koulutustaso nousee ja tähtäämme pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi. Näiden tavoitteiden pitää myös näkyä budjetin painopisteissä. Rohkea ja rento Vantaa hyödyntäisi nykyistä rohkeammin yksityistä varhaiskasvatusta kumppanina ja turvaisi peruskoulujen resurssit kilpailuttamalla laajemmin esimerkiksi koulujen ateria- ja siivouspalvelut.

Arvoisa puheenjohtaja,

ilman menestyviä yrityksiä ei ole työtä ja veroeuroja, joilla rahoittaa palvelut. Kaupungin on tarjottavat yrityksille mahdollisimman yrittäjäystävällinen toimintaympäristö: sujuvat yhteydet, osaavaa työvoimaa, tontteja – myös pk-yrityksille(!), luvat ja neuvonan nopeasti samalta luukulta sekä mahdollisuuksia osallistua kaupungin palveluiden tuotantoon.

Rohkea ja rento Vantaa ei olisi Tikkurilan kesäterassista jälleen otsikoissa, jos vuoropuhelu yrittäjien kanssa olisi ollut sujuvampaa. Meidän olisi paikallaan myös pohtia, tulisiko kaupungin hakea lisää dynaamisuutta yritysten ja investointien houkutteluun perustumalla oma kehitysyhtiö muiden kaupunkien tapaan? Tätä ja laajemmin elinkeino- ja työvoimavoimapolkujen resurssointia on tärkeä arvioida osana kasvu- ja elinvoimaohjelman päivitystä.

Arvoisa puheenjohtaja,
yhdet keskeisimmät uuden strategiamme painopisteistä ovat sekä uusien että vanhojen keskustojen kehittäminen ja pientalotarjonnan lisääminen. Rohkeuden ja rentouden pitää myös näkyä Vantaan maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivityksessä. Hyvin yksityiskohtainen ja joustamaton sääntely ei ole kovin rentoa. Rohkeaa olisi luopua esimerkiksi kategorisista rappukäytävien luonnonvaloisuusvaatimuksista ja antaa tilaa laajemminkin innovatiiviselle kokeiluille rakentamisessa.

Arvoisa kaupunginjohtaja,
kokoomuksen valtuustoryhmä toivoo, että rohkeus ja rentous näkyvät talousarviovalmistelussa sekä lopullisessa talousarviossa.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä **Valtuutettu Pirkko Letto**

Hyvä valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut ja kaikki vantaalaiset

Ensi vuoden alussa olemme uuden edessä. Vantaan ja Kerava hyvinvointialue ottaa hoitaakseen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisen. Uudistus on historiallinen ja vaikuttaa vahvasti Vantaan kaupungin talouteen ja toimintaan.

Samalla meitä haastaa koronasta toipuminen, Ukrainan sota, väestörakenne, työttömyys ja eriarvoistuminen sekä henkilöstön saatavuus. Näihin haasteisiin on nyt tartuttava riuskoin ottein. Se vaatii kaikilta vahvaa panosta yhteiseen työhön, mutta myös kaukokatseisuutta ja uutta ajattelua.

Meille sosialidemokraateille keskeistä muutoksien ja haasteiden keskellä on vahvistaa ihmisten tasa-arvoa ja oikeutta osallistua, me haluamme luoda kestävästä sosiaalista hyvinvointia Vantaalle ja vantaalaisille.

Tulevan vuoden taloussuunnitelmassa se tarkoittaa, että haluamme edelleen keskittyä palveluiden parantamiseen, työllisyyden edistämiseen, koulutus- ja osaamistason kasvuun sekä kaupungin kulttuuripalveluiden vahvistamiseen.

On tärkeää, että jokainen voi luottaa siihen, että apua saa läheltä ja silloin, kun sitä tarvitsee. Meille ihmisten hyvinvointi tarkoittaa toimivaa arkea, jossa Vantaan kaupungin palvelut, kuten koulut, päiväkodit ja kirjastot, toimivat laadukkaasti. Työpaikat, monipuoliset asuinalueet ja sujuva joukkoliikenne luovat ihmisten elämään mahdollisuuden tehdä työtä ja pärjätä omassa elämässään.

Meille on tärkeää estää eriarvoistumista. Siksi haluamme jatkoa myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintatavoille ja ohjelmalle Vantaalla sekä vakiinnuttaa sen resurssit osaksi kaupungin normaalia toimintaa. Siten voimme taata asuinalueiden tasapuolista kehittymistä, koulujen- ja päiväkotien laadukasta toimintaa ja vähentää oppimiseroja sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta.

Arvoisat valtuutetut,

On selvää, että koronan varjo tulee haastamaan meitä vielä pitkään. Siksi koronasta toipumiseen tarvitaan edelleen lisäresursseja. Myös Ukrainan sota sumentaa meidän kaikkien tulevaisuuden näkymiä. Meidän päättäjien tehtävä on lisätä luottamusta ja turvaa epävarmassa tilanteessa. Parhaiten teemme sen pitämällä huolta jokaisesta vantaalaisesta.

Meidän on huolehdittava, että Vantaan seuraava askel takaa kaupungin elinvoiman ja verotulojen riittävän määrän palveluiden järjestämiseen. Viimeisimpien vuosien ajan kaupungin taloutta on hoidettu huolellisesti ja velkamäärää on pystytty pienentämään, vaikeista ajoista huolimatta. Me haluamme, että Vantaan taloutta hoidetaan jatkossakin huolellisesti ja harkiten.

Työllisyydenhoidon toimintatapoja on parannettava. On kestäväntöntä, että Vantaalla on tuhansia avoimia työpaikkoja samaan aikaan, kun nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys eivät ota talttuakseen. On kestäväntöntä, että muualta Vantaalle muuttaneet eivät saa tarvitsemaansa kielikoulutusta ja työvoimakoulutuksen resurssit ovat riittämättömät. Meidän on otettava tavoitteeksi se, että jokainen vantaalainen löytää itselleen sopivaa työtä. Meidän on huolehdittava, että kaupungissa toimivat yritykset ja yhteisöt löytävät vantaalaisista työvoimaa. Vantaan menestystä luodaan

vantaalaisin voimin ja tähän on satsattava. Tähän me sosialidemokraatit olemme sitoutuneita – me tahdomme, että Vantaa nousee parhaimmaksi kunnaksi työllisyyden hoidossa, parhaaksi kunnaksi tehdä työtä ja Suomen parhaaksi kunnaksi yrittää.

Koulutus ja osaaminen tasaa hyvinvointieroja ja parantaa työllisyyttä tehokkaimmin. Siksi meidän on huolehdittava siitä, että -strategiassammekin linjatut- tavoitteet vantaalaisten osaamistason noususta toteutuvat. Se tarkoittaa, että joka puolella Vantaata toteutuu ajatus Suomen parhaasta peruskoulusta. Sama tavoite on otettava mukaan varhaiskasvatukseen. Laadukas varhaiskasvatus toteutuu sillä, että meillä on osaava henkilökunta tukemassa lapsen kehitystä ja oppimista.

Sitoutuneet työntekijät ovat Vantaan menestymisen kriittinen tekijä lähivuosina. Siksi henkilöstön saatavuuteen, henkilöstön työhyvinvointiin ja kehittymismahdollisuuksiin on löydettävä uusia avauksia pikaisesti.

Hyvä puheenjohtaja, valtuutetut

Vantaalaiset asukkaat haluavat toimivia palveluita, jotka näkyvät arjessa, omilla asuinalueilla konkreettisina tekoina tai tapahtumina. Siksi asukkaiden näkemyksiä asuinalueiden tarpeista – koko Vantaan kehittämisestä-, on pystyttävä toteuttamaan entistä paremmin.

Meillä sosialidemokraateilla on suuret odotukset lähiöiden kehittämisohjelmaa varten, me haluamme kukoistavat kaupunkikeskustat kaikkialle. Me haluamme lisää elävää kaupunkikulttuuria Vantaalle ja tapahtumia, joissa kuntalaiset voivat kohdata ja voida hyvin. Me haluamme lisää onnellisuutta Vantaalle, lisää tyytyväisiä asukkaita Vantaalle ja lisää menestyviä yrityksiä Vantaalle.

Kiitos!

Perussuomalaisten valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki**

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut!

Toimintaympäristössämme on viime vuosina ollut epätavallisen paljon erilaisia muutoksia: Koronaa jo 2 vuotta, sote-muutos käynnissä, erilaisia koronarahoitus-, hätärahoitus-, ilmastorahoitus-, ja muita ”tarkkarajaisia ja kertaluonteisia” EU-paketteja – lähinnä maksettavaksi, korkojen ja inflaation ennätysmäinen nousu.

Venäjän aloittama rikollinen, kv-lakien vastainen sota Ukrainassa on sodan kauhujen lisäksi aiheuttamassa vakavan ruokapulan mm. Euroopassa ja Afrikassa. Miljoonien sotapakolaisten lisäksi Eurooppaan on tulossa mahdollisesti myös miljoonia ruokapakolaisia.

Ensi vuoden alussa sote siirtyy hyvinvointialueen hoidettavaksi – edelleen verovaroin kustannettuna. Sen jälkeen Vantaan suurin toimiala on kasvatusta ja opetusala, jonka osuus budjetista on reilusti yli puolet.

Kasvatusta ja opetusalaista varmaankaan mikään ryhmä ei halunne leikata, lisärahoitukselle paremminkin on tarvetta. Tästä alueesta puhuu myöhemmin lisää opetusalan asiantuntija, valtuutettu Lundell. Vantaalla olemme myönteisen erityiskohtelun ohjelmilla ja segregaatiossa ehkäisymillä pyrkineet ehkäisemään alueellisen eriytymisen haittapuolia. Alueellisia väestömuutoksia on seurattava tarkasti, jotta tiedämme, olemmeko saaneet toimenpiteillämme toivottuja tuloksia - vai ovatko ne jääneet vain haaveiksi. Yli 10 vuotta Vantaan väestökasvu on perustunut 80%:sesti vieraskielisen väestön kasvuun. Viime vuonna jo täysin – siis 100%:sesti vieraskieliseen väestöön.

3 vuotta sitten Espoon kaupunginjohtaja nosti keskusteluun ”maahanmuutosta koituvat valtavat kustannukset”. Hän peräänkuulutti suurempaa osaa kuluista valtion maksettavaksi. Näkemys on perusteltu. Valtio päättää täysin mm. turvapaikanhakijoista ja heistä aiheutuvista lakisääteisistä kuluista. Nämä kulut eivät kuulu myöskään Vantaalla kuntaverolla katettaviksi.

Perussuomalaiset on useasti, mm. lähete- ja budjettikeskusteluissa esittänyt tiiviimpää yhteistoimintaa pk-seudun ja 6-kaupunkien kanssa hallituksen suuntaan mm. valtionosuuksista ”maahanmuuton valtaviin kustannuksiin”. Talousarvioon on lisättävä vieraskielisten määrän kasvusta aiheutuva miljoonien eurojen menojen kasvu niin kauan, kunnes valtionosuuksiin saadaan todellisten menojen mukainen lisäys.

Useissa yhteyksissä toistamme PITOVOIMA ja VETOVOIMA termejä. Vantaa tarvitsee veronmaksukykyistä väestöä. Vain siten pystymme tarjoamaan kuntalaisille tasokkaita, lakisääteisiä palveluja.

Viimeisin tehtäväni työelämässä oli asevelvollisuussektorin johtaja. Silloin pidettiin vuosittain Pohjoismaiset asevelvollisuusalan neuvottelupäivät, joilla esiteltiin ja keskusteltiin kunkin maan haasteista ja alan kehityksestä. Voisi olla hyvä harkita hieman vastaavan kaltaisia tapaamisia Pohjoismaisten ystävyyskaupunkiemme kanssa segregaatiossa. Sitä vartenhan ystävyyskaupungit ovat olemassa.

Vuoden 2020 lopussa Vantaalla oli vieraskielisten osuus kahdessa kaupunginosassa yli 40 % ja kolmessa yli 30 %. Viime vuoden lopussa koko Vantaalla vieraskielisten osuus oli 23 %.

Kolmessa vuodessa (-19 -21) Vantaan vieraskielisten määrä on kasvanut yli 5 %-yksikköä, lähes 1.8 kertaa vuoden 2018 ennuste. Jos sama muutosvauhti jatkuu, jo v. 2027 lopussa vieraskielisten määrä olisi noin kolmasosa Vantaan väestöstä.

Kiitos!

Vihreä valtuustoryhmä **valtuustoryhmän puheenjohtaja Eve Rämö**

Vantaa on ihmisten kaupunki

Tämä kevät on tuonut mukanaan jälleen uutta ja yllättävää. Vaikka ulkona jo vihertääkin on myös täällä valtuustossa yhä tärkeämpää tehdä yhä tiukempia päätöksiä kohti vihreää siirtymää. Energiaremontit, energiaomavaraisuus ja resurssiviisuus ovat Ukrainan sodan ja Venäjän tilanteen vuoksi ajankohtaisempia kuin koskaan. Päätöksiä on kyettävä tekemään viimeistään nyt.

Talouden suhteen iso kysymys on se, miten Vantaa toipuu koronan ja sodan aiheuttamasta taantumasta? Oman haasteensa yhtälöön tuo sote- palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle ensi vuoden alusta.

Sote- siirtymän myötä kaupungin suurimmaksi toimialaksi jää kasvatuksen- ja oppimisen toimiala. Vantaan on huolehdittava kattavasta koulu- ja päiväkotiverkosta. Tämä tarkoittaa sitä, että nykyiseen tilanpuutteeseen on kyettävä vastaamaan myös uudisrakennuksin. Asuntojen ja työpaikkojen lisäksi hyviä tontteja tarvitsee myös koulut ja päiväkodit. Tässä on parantamisen varaa. Jo olemassa olevista rakennuksista on taas kyettävä pitämään huolta. Kasvavat oppilasmäärät haastavat kaupunkia: Aviapoliksen koulu ja lukio tarvittiin jo eilen ja Tikkurilan oppimiskampus on tulevaisuudelle tärkeä, sitäkin on valmisteltava ensi vuonna.

Vantaalaiset lapset tarvitsevat laadukasta varhaiskasvatusta ja tarvittaessa uuden varhaiskasvatuslain mukaisia tukitoimia. Oikeilla ja oikea-aikaisilla tukitoimilla taataan sujuva koulupolku ja ehkäistään myöhempiä ongelmia. Vihreää ryhmää huolestuttaa lukutaidon ja osaamistason lasku. Olemme iloisia, että tulevana vuosina kaupunki on valmis panostamaan tämän tilanteen korjaamiseen. Jatkossa erityisesti nuorten hyvinvointiin ja työllisyyteen on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota ja lasten sosioekonomisten erojen vähentämiseen on panostettava sekä rahallisesti että strategisella tasolla.

Investointibudjetin kehys on ollut pitkään todella tiukka, ja se näkyy. Aito huoli on, että riittääkö nykyinen investointikehys meidän kasvavalle kaupungillemme? Lisäksi kaupunkiympäristön työntekijöiden puute aiheuttaa sen, että rakentamisessa jäädään tavoitteista eikä budjettia saada käytettyä. Puutteita on ainakin kaavoituksen tukitoiminnoissa ja rakentamisen projektipäälliköissä.

Energiaremontteihin on suunnattava enemmän rahaa ja kaikessa rakentamisessa, niin uudis- kuin korjausrakentamisessakin tulee aina muistaa energiatavoitteet ja resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet. Haluamme myös, että puurakentamista selkeästi lisätään nykyisestä.

Vantaa on ihmisten kaupunki jonka haasteena on sekä houkutella uusia asukkaita, että pitää kiinni jo täällä asuvista kuntalaisista. Tarvitsemme toimivat palvelut niin lapsiperheille, työikäisille kuin vanhuksillekin. Jokainen heistä tarvitsee asunnon, oman kodin joka vastaa sen hetkisiin tarpeisiin. Vantaalla on pula tilavista perheasunnoista. Vihreät kannattavat sääntelyn kehittämistä niin, että uusiin taloihin ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle rakentuu myös isoja perheasuntoja.

Jotta saavutamme resurssiviisautavoitteemme on liikennepolitiikkaan saatava kunnianhimoisempia tavoitteita ja lisää euroja. Panostetaan pyöräilyyn, kevyen liikenteen sujuvuuteen ja

ajoneuvolatausinfrastruktuuriin ja lisätään joukkoliikenteen houkuttelevuutta sujuvoittamalla yhteyksiä. Kaipaamme toimenpiteitä joilla pyöräily tulee houkuttelevammaksi liikkumisen vaihtoehdoksi. Haluamme, että talousarvioon erikseen eriteltäisiin pyöräilyyn kohdistuvat investoinnit, jotta rahankäytön määrää ja vaikuttavuutta olisi helpompi arvioida.

Haluamme lisää viihtyisyyttä kaupunkiin viherrakentamisen keinoin. Säilytetään arvokkaat luontoalueet ja istutetaan lisää vihreyttä sinne, missä puita on kaadettu ja maata raivattu. Lähiluonto on itsessään arvokas mutta sen terveysvaikutukset korostuvat epävakinä aikoina - luonnossa liikkuminen lisää hyvinvointia ja luontoalueet toimivat monin tavoin ilmastonmuutoksen aiheuttamien sääilmiöiden puskureina.

Luonnon monimuotoisuutta voi lisätä monin keinoin - annetaan nurmikon joskus rehottaa ja muokataan hoitoluokituksia. Samalla säästetään aikaa ja rahaa jonka voi käyttää esimerkiksi vieraslajien torjuntaan, purojen hoitoon tai puiden istuttamiseen.

Haluamme, että ihmisten Vantaa rakentuu kestävästi ja on viihtyisä ympäristö elää ja asua.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä valtuutettu Funda Demiri

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, hyvät vantaalaiset,

Suomi on kohdannut viimeisen kahden vuoden aikana kaksi kriisiä. Juuri kun olimme palaamassa koronapandemian jälkeen normaaliin elämään, käynnisti Venäjä suurhyökkäyksen Ukrainaan. Tämä sota vaikuttaa meihin kaikkiin esimerkiksi kohoavina hintoina. Vaikka koronan suhteen pahin alkaa olla jo takana, on koronalla paljon sosiaalisia ja terveydellisiä vaikutuksia, jotka näkyvät yhä ja tulevat näkymään vielä pitkään. Myös Vantaalla näiden ongelmien ratkaisemiseen on panostettava.

Lentoliikenteen kriisi on koetellut erityisesti Vantaata. Kun Helsinki-Vantaan lentokenttä koronan jäljiltä jälleen elpyi, sulki Ukrainan sota Venäjän ilmatilan läntiseltä lentoliikenteeltä. Kaupunginvaltuuston saaman katsauksen mukaan Aasian kaukoliikenne muodostaa jopa 40 prosenttia suomalaisen Finnairin tuloksesta.

Vasemmistoliitto on nostanut esiin, että Vantaan kaupungin tulevaisuuden ei pidä nojata niin vahvasti lentokenttään ja lentoliikenteeseen. Etätyö ja etäkokoukset ovat tulleet jäädäkseen ja se vähentää matkustamisen tarvetta. Se, että ylpeilemme lentokentällämme ja ennen kaikkea kaukolennoilla on ristiriitaista Vantaan kaupungin ilmastotavoitteiden kanssa. Yksinkertaisesti ilmastonmuutoksen hidastaminen vaatii lentoliikenteen päästöjen vähentämistä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Vasemmistoliiton mielestä kaupunki on asukkaita varten ja sen tehtävä on huolehtia asukkaiden hyvinvoinnista ja palveluista.

Koko kuntakenttä kokee historiallisen muutoksen, kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille ensi vuoden alusta. Vastuu ihmisten terveydestä ja hyvinvoinnista ei kuitenkaan poistu Vantaan kaupungilta.

Ihmisten henkisestä ja fyysisesti hyvinvoinnista pidetään huolta myös niin, että vapaa-ajan palvelut kuten nuorisotyö, liikunta ja kulttuuripalvelut ovat kunnossa ja kirjastot auki myös sunnuntaisin. Valitettavasti Vantaa panostaa niihin vähemmän kuin muut pääkaupunkiseudun kunnat. Tulevalla taloussuunnitelmakaudella meillä on mahdollisuus muuttaa tämä tilanne. Kulttuuri- ja taide luovat hyvinvointia.

Hyvinvointi syntyy myös siten, että varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen resurssit ovat kunnossa. Meidän on löydettävä keinot ammattitaitoisen henkilökunnan saamiseksi ja pitämiseksi Vantaalla.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunkilaiset,

Vantaa on nuorekas, vetovoimainen ja elinvoimainen kaupunki, joka kasvaa nopeasti. Myös yritykset investoivat Vantaalle hyvien liikenneyhteyksien ansiosta.

Vantaan kaikilla kaupunkikeskuksilla on vahvuuksia. Poliittisten päättäjien tehtävä on antaa niille mahdollisuus kukoistaa. Vantaan ydintä ovat myös sen vanhat lähiöt kuten esimerkiksi Koivukylä, Hakunila, Länsimäki ja Martinlaakso. Jatkossa jokaista kaupunginosaa on kehitettävä tasapuolisesti.

Vantaalla tarvitaan monipuolisia koteja, joiden rakentamisessa pääpaino pitää olla edullisella ja kohtuuhintaisella asuntotuotannolla. Perheasuntoja tarvitaan lisää ja asuinalueilla tulee olla monipuoliset palvelut. Pelkkiä yksiöitä ei voi rakentaa, sillä silloin asumisesta tulee ennen muuta sijoitustoimintaa.

Kun rakennetaan, asuntokannassa pitää olla niin edullisia vuokra-asuntoja kuin omistusasuntoja sekaisin. Se estää myös asuinalueiden eriytymistä toisistaan.

Vantaalla menee keskimäärin hyvin, mutta valitettavasti myös Vantaalla on ongelmia, joita hyvinvointivaltiossa ei kuuluisi olla. Niihin kuuluvat kasvavat tuloerot, pitkäaikaistyöttömyys, köyhyys, leipäjonot, asunnottomuus, raskas ylivelkaantuminen, luottotietojen menettäminen, mielenterveys- ja päihde ongelmat sekä sukupolvesta toiseen periytyvä syrjäyttäminen.

Hyvät ystävät,

Vantaalla talouden perusasiat ovat hyvällä tolalla. Koronaan liittyvät uhkakuvat on torjuttu käytännössä kokonaan. Viimeisen viiden vuoden aikana Vantaa on lyhentänyt velkojaan 230 miljoonaa euroa.

Ennen talousarvion laatimista kuulemme usein, että miten huonosti kaupungilla menee ja kuinka paljon sopeuttamistoimia tarvitaan. Mutta tilinpäätöksissä voidaan säännönmukaisesti todeta, että kaikki onkin mennyt ennustuksia paremmin.

Jos kaupungilla menee hyvin, Vasemmistoliiton mielestä myös kaupunkilaisilla pitää mennä hyvin.

Myönteistä on, että tulevassa kehyksessä määrärahat kaikilla toimialoilla kasvavat.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunkilaiset,

Vantaalla on varaa olla hyvä kaupunki jokaiselle asukkaalleen.

Kiitos!

Keskustan valtuustoryhmä valtuustoryhmän puheenjohtaja Pirjo Luukkala

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, virkahenkilöstö. Hyvät Vantaan kanavan kuuntelijat!

Keskustan mielestä vahva talous toimii tukipilarina, jonka varaan kaikki kaupungin palvelut nojaavat. Vuosikatetta tulee strategian mukaisesti nostaa siten, että jo vuonna 2025 kaupungin kaikki perusinvestoinnit voidaan toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua.

Palveluiden toteuttamisessa tulee kiinnittää huomiota vuorotyötä tekevien ja yksinhuoltajaperheiden sekä vieraskielisten perheiden palvelujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kenenkään lapsen ei tule viettää esimerkiksi kesälomaansa kokonaan yksin.

Keskustalle tärkeää on myös kaupungin henkilöstön hyvinvointi. Johtajien ja esihenkilöiden tulee pohtia useammin yhdessä henkilöstön kanssa miksi, mitä ja miten teemme työtä. Hyvää palautetta ei kannata säästellä.

Keskustan valtuustoryhmän mielestä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallistumista tulee tukea vahvemmin. Lähellä tuotetut palvelut lisäävät tuttuuden tunnetta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Palvelujen tulee tavoittaa aikaisempaa paremmin myös ikäihmiset, vammaiset ja eri kieliryhmät.

Arvoisat kuulijat! Keskustalle lasten etu on ensisijainen. Vantaan tulee tavoitella lapsiystävällisen kaupungin statusta. Se tarkoittaa erilaisten lapsiperheiden palvelutarpeiden huomaamista. Vanhempien hyvinvointi on lapsen etu. Kodin tulee olla jokaiselle lapselle ja nuorelle turvapaikka. Vanhemmuutta tulee tukea jo ennen lasten syntymää kouluissa, neuvoloissa, työpaikoilla, kolmannen sektorin toimesta ja luottamustehtävissä. Keskusta on perheiden palveluiden puolustaja.

Emme saa unohtaa myöskään ikäihmisiä. Yhteisöllisyyttä tulee vahvistaa yksinäisyyden torjumiseksi. Ikäihmisille tulee luoda kohtaamispaikkoja omaehtoiseen toimintaan. Ulkoilualueiden kehittäminen on tekemisemme ytimessä. Luonto kiittää, kun päiväkotiin, kouluun, harrastukseen ja kauppaan pääsee kävellen tai pyörällä. Asukkaiden osallistumista ja liikkumista tulee tukea kaikin tavoin. Kaupungin kasvavaan pysäköintihaasteeseen tulee myös tarttua aikaisempaa kokonaisvaltaisemmin. Osa meistä tarvitsee auton esimerkiksi työssäkäyntiin ja asiointiin. Parkkipaikan etsiminen ei ole luontoystävällistä toimintaa.

Hyvät kuulijat! Yritykset ovat Vantaan kultaa. Yrittäjyyden kokonaisvaltainen edistäminen on merkityksellistä ja erityishuomio tulee kiinnittää nuoriin ja vieraskielisiin yrittäjiin. He tarvitsevat tukeamme. Vahva talous syntyy sekä kouluttautumisen että yrittämisen kautta. Vantaan tulee olla vetovoimainen asumisen kaupunki, jossa perustetaan perhe, osallistutaan varhaiskasvatukseen kouluttaudutaan, työskennellään, yritetään, viihdytään sekä asutaan pitkään. Ja ollaan eläkkeellä. Keskusta pitää tärkeänä, että pienten, perheasunnoiksi soveltumattomien kerrostaloasuntojen rinnalle kehitetään aikaisempaa tietoisemmin perheasuntoon soveltuvaa asuntotuotantoa. Väljä asuminen on myös yritysten vetovoimatekijä. Puurakentamista tulee edistää, koska se on ilmastoystävällistä rakentamista.

Hyvät valtuutetut ja Vantaan kanavan kuuntelijat! Keskusta on asukkaiden puolesta puhuja. Olemme sillanrakentajia ja kompromissien tekijöitä. Meille tärkeitä on kaupunkilaisten hyvinvointi ja palvelujen tarkoituksenmukaisuus, olipa kaupungin henkilöstöstä, ikäihmistä, yksinhuoltajista, yrittäjistä, vieraskielisistä tai lasten sekä perheiden asioista. Meistä kaikista!
Ollaan yhteydessä ja tehdään Vantaasta vahvasti kasvava, kansainvälinen kaupunki!

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä valtuustoryhmän puheenjohtaja Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, virkahenkilöt ja muut kuulijat!

Koulutus on aina ollut Suomen tärkeä menestystekijä. Tästä on pidettävä kiinni myös tulevana vuosikymmeninä. Kuntatasolla opetus- ja sivistystoimen merkitys entisestään kasvaa sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä hyvinvointialueiden vastuulle.

Varhaiskasvatusta ja perusopetusta vaivaava resurssipula on ikävää todellisuutta. Huonosti resursoitu varhaiskasvatus ei ole lapsen etu, puhumattakaan henkilöstöstä, joka uupuu liiallisen vastuun ja työtaakan alle.

Paljon on viime vuosina keskusteltu varhaiskasvatuksen opettajien palkkatasosta, joka monien muidenkin kuntasektorin naisvaltaisten alojen kanssa on isossa palkkakuopassa. Palkkataso, työhyvinvointi ja hyvä johtajuus ovat merkittäviä henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöitä.

Ryhmäkokojen pienentäminen ja siihen liittyen oikeasuhtainen henkilöstömitoitus ovat tärkeä osa varhaiskasvatuksen laatua. On tärkeää, että vanhemmat voivat turvallisesti jättää lapsensa hoitoon työpäivän ajaksi.

On hienoa, että varhaiskasvatuksessa tulee 1.8 käyttöön 3-tasoinen tuki. Varhainen puuttuminen on tärkeä ennaltaehkäisyelementti. Toimintaan onkin varattava riittävät resurssit.

Perusopetuksessa on myös edelleen vahvistettava oppimisen tukea.

Oppivelvollisuuden laajennuttua oppilaiden tukitoimien välttämättömyys toisella asteella taidettiin lähes unohtaa.

Vieraskielisten oppilaiden osuuden kasvu ja suomi toisena kielenä opetuksen resurssien riittämättömyys on myös huomioitava.

Segregaatio eli alueellinen eriytyminen on kasvanut ja se aiheuttaa alueittain lisähaasteita. Meidän onkin tärkeä onnistua tukemaan myös toisen polven maahanmuuttajien oppimista.

Hyvät kuulijat: Koulukiusaaminen/kouluväkivalta ja myös seksuaalinen häirintä ovat ikävää todellisuutta. Tarvitsemme lisää aikuisia lasten ja nuorten ympärille havainnoimaan ja puuttumaan tilanteisiin. Oppilaitosnuorisotyötä tuleekin vahvistaa. 3 sektori on tärkeä yhteistyökumppani tässäkin asiassa.

Oppilashuollon merkitystä tulee ehdottomasti kasvattaa. Tämä on huomioitava myös varhaiskasvatuksessa, jossa toimineiden kuraattorien vakanssit tuleekin vakinaistaa kuten psykologien vakansseille on jo tehty.

Haasteena tulee olemaan tulevaisuudessa kuntien ja hyvinvointialueiden rajapinnat: miten vastuut jakautuvat ja yhteistyö kehittyy. Tässä on tärkeänä osapuolena myös kolmas sektori.

En malta olla mainitsematta sisäilmaongelmia. Paljon on tehty, kiitos siitä, mutta liian moni koulu ja päiväkotikoti edelleen painiskelee näiden ongelmien kanssa.

Tarvitsemme lisää väistötiloja ja muuta resurssia, jotta korjaustoimet voivat edetä aikataulussa.

Hyvät kuulijat: Mikä vetää ihmisiä Vantaalle ja miten pidämme heidät täällä?

Tärkeitä tekijöitä ovat laadukas varhaiskasvatus, terveelliset ja turvalliset koulut, alueen hyvät, asukaslähtöiset palvelut ja turvallisuus.

Lähiötämme tulee aktiivisesti kehittää. Moni lähiömme esim. Koivukylä, Korso ja Hakunila kaipaavat kipeästi kasvojen kohotusta.

Asuntotarjonnan tulee olla monipuolista ja laadukasta. Jos 4h+k on kooltaan 65m², ei voida puhua laadukkaasta asumisesta. Pinta-alasääntely tuleekin ottaa käyttöön.

Tarvitsemme monipuolisia asuntojen hallintamuotoja, tarvitsemme isompia perheasuntoja ja uusia pientaloalueita.

Kun vantaalainen löytää kuhunkin elämänvaiheeseensa sopivan asumismuodon, on se merkittävä pitovoimatekijä, joka torjuu myös nk. nurmijärvi-ilmiötä.

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon kärkeä ei saa unohtaa. Jokaiselle tulee löytyä oma, kunkin maksukykyä vastaava koti.

Yhdyskuntasuunnittelun tulee kokonaisuudessaan perustua kestävään, luontoarvot huomioivaan kehitykseen.

Valitettavasti rahaa ei ole määrättömästi ja joutunemme joitain kärkihankkeitamme jatkossa priorisoimaan.

Liike Nyt valtuustoryhmä **valtuustoryhmän puheenjohtaja Nina Nummela**

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut kuulijat
Viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö ei ole sattumaa. Meillä kuntapäättäjillä on keskeinen rooli kaupunkisuunnittelussa. Esteettinen ilme ja positiiviset mielikuvat ovat keskeisiä vetovoimatekijöitä, joilla houkutellaan Vantaalle uusia osaajia ja veroeuroja tuovia yrityksiä.

Millainen on Vantaan brändi, millaisen mielikuvan me annamme tai haluamme luoda kaupungistamme? Vastaavatko ihmisten mielikuvat todellisuutta? Voisin sanoa, että valitettavasti eivät. Meillä on upea lähiluonto, viihtyisiä pientaloalueita, virtaava joki, pellot ja metsät sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Mutta kuinka moni ajattelee Vantaata viihtyisenä ja vehreänä kaupunkina? Meidän tulee panostaa Vantaan brändin parantamiseen. Meidän tulee vahvistaa kaupungin hyviä puolia entisestään ja suunnata lisää resursseja ongelmakohtiin.
Vantaata ei saa kokea enää vain ohikulkupaikkana, josta perheen tai varallisuuden kasvaessa muutetaan muualle.

Liike Nyt oli ensimmäistä kertaa mukana kuntavaaleissa. Meillä oli aito halu päästä mukaan rakentamaan tulevaisuuden kaupunkia. Mielestämme kuusi keskeisintä keinoa, joilla voidaan lisätä kaupungin veto- ja varsinkin pitovoimaa ovat seuraavat: turvallisuus, laadukas päivähoito ja opetus, panostaminen harrastustoimintaan, toimivat liikenneyhteydet, järkevä kaavoittaminen sekä yritysmönteisyys.

Erityisen tärkeää on panostaa turvallisuuteen sekä kouluissa että asuinalueilla ja tietenkin myös keskustojen alueilla. Yhdenkään lapsen ei kuulu jäädä pois koulusta siksi, että siellä on turvatonta. Eikä kenenkään pitäisi joutua muuttamaan pois Vantaalta siksi, että kokee elämän turvattomaksi täällä. Selkeää segregatiota on jo nyt nähtävissä muutamissa lähiöissä. Kotouttamiseen on panostettava ja kielen oppiminen on yksi tärkeimpiä tekijöitä integroitumisessa uuteen yhteiskuntaan. Useilla aloilla on työvoimapula ja maahanmuuttajat ovat yksi apu siihen, mutta vain onnistuneen kotouttamisprosessin jälkeen.

Hyvät koulut, varhaisopetus ja riittävä määrä päiväkoteja houkuttelevat Vantaalle lapsiperheitä. Mutta meidän täytyy pystyä houkuttelemaan tänne myös kasvatusalan ammattilaisia. Vantaan väestönkasvu ja -rakenne asettavat meille haasteita, jotka ovat osin suurempia kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Vantaan tulee kaikin keinoin pyrkiä hyvämaineiseksi työnantajaksi niin kasvatusalan henkilöstön keskuudessa kuin toki muidenkin työntekijöiden. Mainehaitat vähentävät pätevien erityis- ja luokanopettajien hakeutumista Vantaalle sekä alentavat nykyisten työntekijöiden viihtyvyyttä. Panostaminen harrastustoimintaan on samalla ennaltaehkäisevää terveys- ja mielenterveystyötä, jolloin taas alennamme kustannuksia sillä osa-alueella. Kun harrastukset ovat lähellä, arki on helpompaa ja koko perhe jaksaa paremmin, eikä kuljetuksiin kulu liikaa aikaa ja energiaa.

Toimiva arki lisää hyvinvointia ja on näin hyvin tärkeää meille kaikille. Toimivuutta lisäävät hyvät liikenneyhteydet, joihin kuuluu sekä joukkoliikenne, että yksityisautoilu. On utopiaa kuvitella, että yksityisautoilu loppuu poistamalla parkkipaikat. Vantaa on pinta-alaltaan iso, eikä joukkoliikenne saavuta sujuvasti kaikkia alueita. Arjen toimivuutta lisää helppo liikkuminen, oli se sitten joukkoliikennettä, autoilua tai pyöräilyä.

Meidän tulee jatkossakin kaavoittaa viihtyisiä pientaloalueita ja riittävästi perheasuntoja. Meillä on upea Kartanokosken asuinalue, miksi meillä ei ole enempää tämän kaltaisia alueita? Miksi pidämme kynttilää vakan alla?

Vantaa

Yritysten houkutteleminen Vantaalle onnistuu ketterällä kaavoituksella ja helpommilla lupaprosesseilla. Yritykset tuovat lisää työpaikkoja ja verovaroja.

Meillä on paljon tehtävää, mutta yhdessä saadaan muutos aikaan.

Kiitos!

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä valtuustoryhmän puheenjohtaja Stefan Åstrand

Ärade ordförande, fullmäktigeledamöter, tjänstemän samt vandabor
Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, virkahenkilöt ja vantaalaiset

Olemme uuden ääressä. Rakennamme Vantaata ilman sosiaali ja terveydenhuollon toimialaa. Meillä on kriisien vuosikymmen takana. Toivottavasti takana ja mahdollisuudet edessä. Ja miksi ei olisi jos vain teemme oikeita ratkaisuja. Lentokentän huimat investoinnit ja sen ympärille rakennettu infra luo mahdollisuudet meille. Toivottavasti lentoliikenne palaa ennalleen tai lähes ennalleen. Lentokentän tilanne heijastuu vahvasti työttömyyteen. RKPn mielestä meidän on oltava hereillä ja erityisen tarkkana talouden pidossa kun emme ihan varmasti tiedä mihin suuntaan toimintaympäristö on menossa. Meidän on pystyttävä edelleen vähentämään velkaa.

Vantaa tulee lähteä rohkeasti vahvistamaan vetovoimaansa verotulojen kasvun varmistamiseksi. Meillä on siitä jo hyviä esimerkkejä ja tuloksia kuluneelta vuodelta.

RKPn mielestä kaupungin tulee edelleen jatkuvasti arvioida kriittisesti mitä sen kannattaa omistaa sekä mitä toimintaa sen kannattaa harjoittaa. Viittaamme tässä mm omistuksiin ja maanviljelytoimintaan. Koronan jälkihoitoa on jatkettava tulevana ja tulevina vuosina. Erityisen tärkeää on nyt huolehtia miten sosiaali ja terveydenhuollon ennaltaehkäisevät tehtävät tullaan hallinnoimaan ja miten ne suunnitellaan toteutettaviksi. Nyt tulee varmistaa että kaupunki toteuttaa kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelman mukaisesti. Se on hyvin perusteellisesti tehty ja sieltä löytyy useampia kohtia jotka kuitenkin ovat vaikeasti seurattavia kentällä jos niihin ei kohdenneta resursseja.

Nyt ja tulevana vuonna on tärkeää että Vantaa-Keravan hyvinvointialue ja Vantaan Kaupunki tekevät tiivistä yhteistyötä, jossa varmistetaan vastuualueet ja yhdessä käydään läpi tavoitteet ja miten tavoitteiden eteen tulee molemmissa organisaatiossa toimia. Mielestämme tarvitaan yhteinen toimenpidelista jossa on lueteltu ne asiat jotka vaativat molemmilta organisaatiolta toimia jotta tavoitteisiin päästään ja siihen seuranta mekanismi. Ns yhdyspintatyötä tehdään ja sovitaan vastinparit työskentelylle.

Arvoisa puheenjohtaja, Ärade ordförande.

Svenska folkpartiet kräver att i kommande budget förhandlingar bör finansieringen för Mårtensdals bildningsrum i sin helhet säkras. Det är en investering som säkrar Vandas attraktivitet samt barnen är värda goda och välfungerande utrymmen.

Håkansböle storområde behöver ett nytt daghem. Vi kan inte flytta framåt denna investering år efter år, utan tvärtom tidigarelägga den samt utse i god tid en tomt för fastigheten som är lätt att uppnås. Staden måste säkerställa idrottssidans koordinatör för den lagstadgade simundervisningen på svenska, som vi redan för ett år sedan i budgetförhandlingarna muntligt kom överens mellan partierna och verksamhetsområdet.

Lopuksi muutama sana maa ja asuntopoliitikasta. Olemme tänä vuonna päivittämässä maa-ja asuntopoliittista ohjelmaa ja toivottavasti me päättäjät saamme sinne yhdessä päivitettyä muutoksia jotka johtavat siihen että turvaamme ja kasvatamme merkittävästi pientalotonttien tarjontaa, huoneistojakauman sääntelyä perheasuntojen lisäämiseksi ja että Vantaa siirtyy ensisijaisesti kaupungin

Vantaa

maiden kaavoituksesta ajattelusta siihen että kaavoitetaan kaupungin strategisten tavoitteiden kannalta keskeisiä maita.

Tehdään yhdessä Vantaasta vielä parempi.

Tack. Kiitos.

Valta kuuluu kansalle

Milad Dehghan